

hængigt af, om arbejdsgiveren har tegnet forsikring. Der er endvidere ikke ansvar, selv om skadelidtes tab ikke er dækket af forsikring, hvis arbejdsgiveren har en ansvarsforsikring, der dækker dennes erstatningsansvar over for skadelidte. Endelig er der ikke ansvar for skade, som arbejdstageren i øvrigt forvolder arbejdsgiveren i tjenesten, hvis skaden er dækket af en tingsforsikring eller driftstabsforsikring hos arbejdsgiveren. Hvis der ikke er tegnet forsikring, finder bestemmelsen ikke anvendelse, og omfanget af arbejdstagerens ansvar skal herefter fastlægges efter reglen i § 23.

Den foreslåede bestemmelse medfører sammenholdt med § 20, at der for arbejdstagere, der er ansat hos en selvforsikrer, kun er erstatningsansvar, hvis der er handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed.

Grov uagtsomhed skal forstås på samme måde som det tilsvarende udtryk i stk. 2, nr. 1.

Til § 20

Bestemmelsen i § 19 gælder kun, hvor der rent faktisk er tegnet forsikring. I visse tilfælde er der imidlertid behov for ligestilling mellem disse situationer og situationer, hvor forsikring ikke er tegnet. Den her foreslåede bestemmelse vedrører tilfælde, hvor skaden ikke er dækket af forsikring, men hvor skadelidte i forhold til bestemmelsen i § 19 alligevel stilles, som om skaden var dækket af forsikring. Efter bestemmelsen er staten, en kommune eller en anden offentlig institution, der i almindelighed er selvforsikrer, stillet, som om forsikring var tegnet, jfr. § 19. Bestemmelsen vil også kunne omfatte et kommunalt fællesskab, jfr. § 60 i lov om kommunernes styrelse, der er selvforsikrer.

Det har i retspraksis været antaget, at den hidtil gældende bestemmelse i forsikringsaftalelovens § 25, stk. 1, 2. pkt., kun kan anvendes, hvor tabet er dækket af en forsikring. Således kan bestemmelsen ikke anvendes for statens vedkommende, idet staten traditionelt ikke forsikrer sig. Denne retspraksis gav anledning til en del kritik, og i cirkulæreskrivelse af 18. marts 1971 anmodede justitsministeriet alle statens styrelser om at undlade at rejse erstatning i det omfang, hvor det må antages, at domstolene ville have nedsat kravet eller ladet det bortfalde efter forsikringsaftalelovens § 25, stk. 1, 2. pkt., hvis denne havde været anvendelig. Københavns kommune har vedtaget at følge samme retningslinier.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger foreslog erstatningslovudvalget i betænkning II en mere omfattende regel, efter hvilken også en er-

hvervsdrivende virksomhed med betydelige økonomiske interesser, der ikke har tegnet en tingsforsikring, som det for andre ville have været sædvanligt at tegne, som skadelidte skulle være stillet, som om sådan forsikring var tegnet. Der henvises til betænkningen side 26-28 og side 52-53. Da det vil kunne være vanskeligt at vurdere, dels hvilke erhvervsvirksomheder der er omfattet af bestemmelsen, dels hvilke forsikringer der er sædvanlige, er reglen begrænset til kun at omfatte staten, en kommune eller anden offentlig institution, og det er uden betydning, om det i øvrigt ville være sædvanligt at tegne forsikring.

En række kommuner er efter det for justitsministeriet oplyste ikke selvforsikrere, men tegner forsikring i Kommunernes Gensidige Forsikringselskab. Skader, der påføres sådanne kommuner, og som er dækket af forsikring, er omfattet direkte af § 19, stk. 1.

Afgørende for, om en kommune eller en anden offentlig institution »i almindelighed« er selvforsikrer, er, om institutionen konsekvent undlader at forsikre sig. Det kræves ikke, at der er truffet en egentlig beslutning herom. En offentlig institution, der undlader at forsikre sig mod bestemte skadestyper (delvis selvforsikring), er ikke omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter heller ikke de tilfælde, hvor en offentlig institution nok forsikrer sig, men med meget høj selvrisiko, og således selv overtager risikoen for mindre skader. I udtrykket »i almindelighed« ligger endvidere, at bestemmelsen finder anvendelse, selv om en selvforsikrer undtagelsesvis tegner forsikring.

Er en offentlig institution som selvforsikrer omfattet af bestemmelsen, er det uden betydning, om det i øvrigt ville være sædvanligt at tegne forsikring for den pågældende skade.

Det er en betingelse for anvendelse af bestemmelsen, at der skal være tale om en tingsskade eller en skade i form af driftstab, eller at skaden skyldes, at selvforsikreren har måttet betale erstatning som følge af en arbejdstagers uforsvarlige adfærd. Dette følger af henvisningen til § 19.

Til § 21

Efter den foreslåede bestemmelse gælder §§ 19-20 ikke for erstatningsansvar, der er omhandlet i 1) færdselslovens regler om ansvar for motordrevne køretøjer, eller som i øvrigt er dækket af den for motorkøretøjet lovpligtige ansvarsforsikring, 2) luftfartsloven eller 3) søloven. Om begrundelsen for reglen henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2 og 3.2.